

# بیانات اعلیٰ حضرت همایون شاهنشاه آریا مهر هنگام گشایش دور پنجم مجلس سنا

## و دوره بیست و دوم مجلس شورای ملی

(۱۴ مه ۱۳۴۶)

بنا بر بیانات خداوند متعال بیست و دومین دوره قانونگذاری مجلس شورای ملی و پنجمین دوره تفنیفیه مجلس سنا را با کمال مسرت افتتاح مینمائیم.

دوره تفنیفیه گذشته مجلسین سنا و شورای ملی را مسلماً میتوان یکی از پرافتخارترین ادوار تفنیفیه ایران دانست، زیرا این دوره مصادف با آغاز انقلاب بزرگ شاه و ملت و اجرای نخستین مراحل تحول اجتماعی عظیمی بود. که اکنون در تمام شئون مادی و معنوی کشوره ادرجی است.

این انقلابی بود که بنیاد اجتماع کهن ایران را یکی دیگر کون کرد و آنرا تا پیشرفته ترین تحولات دنیا مرفقی امروز منطبق و هماهنگ ساخت. شاید ماهیت و وسعت این انقلاب با توجه به مظاهر مختلف آن که در هر قسمت از شئون حیاتی کشور بطور وضوح بچشم میخورد، اصولاً احتیاجی به تفسیر و توضیح نداشته باشد، معیناً نظری اجمالی به نتایج انقلاب ایران و کلاهائیکه در همین مدت کوتاه بر اساس آن انجام گرفته است در این هنگام که دوره تفنیفیه تازه شروع بکار میکند بیفایده نخواهد بود.

یکی از مهم ترین نتایج این تحول مسلماً اصلاحات ارضی کشور و آزاد شدن توده عظیم دهقانان ایرانی است که در حال حاضر ۶۵ درصد از تمام جمعیت مملکت را تشکیل میدهند. با این اقدام دوزان فئودالیسم و مالکیت های بزرگ برای همیشه در مملکت مایه پان رسید و میلیونها خانوار زارع ایرانی صاحب زمین شدند.

بطوریکه میدانید با اجرای مرحله اول قانون اصلاحات ارضی بیش از ۶۰۰۰۰۰ خانوار زارع بصورت مالک درآمدند و با اجرای مرحله دوم آن بر اساس قانونیکه اخیراً از تصویب مجلسین ایران گذشت، ترتیبی داده شده است تا در صورتیکه مالکین اعلایکی که به زارعین اجازه داده شده است و او طلب فروش آنها بدولت باشند، این املاک توسط سازمان اصلاحات ارضی کل کشور خریداری و بصورت اقساطی به زارعین مستأجر فروخته شوند تا بدین ترتیب این زارعین نیز مستقلاً مالک زمین شوند و هم اکنون اجرای این قانون در قسمتی از کشور آغاز شده است.

با اجرای دو مرحله اول و دوم اصلاحات ارضی ببعدها التیها و اجحافاتی که در امر مالکیت در ایران وجود داشت سرطرف گردید، ولی مرحله بعدی این کار این خواهد بود که ترتیب جدا کثر استفاده از زمین زیر بکشت و پیدا کردن مقیاسی که یک خانواده کشاورز ایرانی با داشتن چند هکتار زمین میتواند زندگی آبرومندانهای داشته باشد داده شود. ایجاد واحدهای سهامی زراعی آزمایشی ابتکاری مهم و تازه ای است که ما بدان دست میزنیم و امیدواریم در این تجربه جدید نیز مانند سایر کارهائیکه انجام گرفته است به موفقیت کامل نائل شویم.

این شرکت های سهامی زراعی بدین منظور ایجاد میشوند که صاحبان زمین هائیکه بر اثر اجرای قوانین اصلاحات ارضی مالک مزارع کوچکی شده اند که زراعت مکانیزه و مدرن در یک یک آنها صرف نمیکند با اتفاق یکدیگر

شرکت های زراعی بزرگی تشکیل دهند که بتوانند بصورت مکانیزه اداره شوند و در مورد تقسیم زمین وراثت نیز زمین تبدیل به قطعات چرد نشود و واحد زراعی که امکان حفظ گردد و فقط سهام زراعتی به آثر برسد و قابل خرید و فروش باشد.

در این شرکت ها هر زراعی هر اندازه ملکی را که از دولت خریداری یا با او خرده مالک اجازه کرده باشد بعنوان سهم در اختیار شرکتی که از خود روستاییان و کشاورزان تشکیل میشود قرار میدهد و به نسبت همان سهم خود از حاصل کار سود میبرد. در عین حال در این شرکت ها هر زراعی که شخصاً نیز بعنوان کارگر کشاورزی کار کند اضافه بر سود حاصله از سهم زمین خویش، مزد کار خود را نیز دریافت خواهد داشت. البته دولت تأمندی بمنظور حسن اداره این شرکتها با هیئت های مدیره آنها که توسط خود کشاورزان انتخاب میشوند همکاری و آنها را راهنمایی خواهد کرد تا بدینوسیله بتوان در هر سالی محصولی را که مصلحت بیشتر بدان احتیاج دارد به شرایط زمین در هر محل امکان بیشتر و بهتری را برای کشت آن میدهد تولید کند. بدیهی است چه در مورد این شرکت های سهامی زراعی وجه در مورد سایر زمینهای زیر کشت مکانیزه کردن زراعت و استفاده وسیع از کودهای شیمیایی و بکار بستن بهترین تجربیات و طرق فنی که امروزه در دنیا مقرر می بکار برده میشوند، برای ما در درجه اول اهمیت قرار دارد.

با اجرای قانون اصلاحات ارضی، طبق آخرین آمار تا به امروز وضع قانونی تقریباً سه میلیون خانوار زراعت با تعداد عائله ای متجاوز از چهارده میلیون نفر روشن شده و عملیات اجرائی این قانون در قریب ۵۳۰۰۰ مزرعه و نیز در ۱۰۰۰۰ مزرعه خاتمه یافته است.

از طرف دیگر برای آنکه وسیله کار چه از لحاظ سرمایه و چه از نظر لوازم فنی برای این کشاورزان تأمین شود، اقدام با ایجاد شرکت های متعدد تعاونی شده است که تاکنون تعداد آنها در سراسر کشور به بیش از ۷۰۰۰ و تعداد اعضای آنها به قریب یک میلیون نفر بالغ گشته است و تلاش میشود تا تعداد این شرکت های تعاونی به هر اندازه که مورد احتیاج باشد افزایش یابد. بانکه کشاورزی ایران تا به امروز در حدود بیست میلیارد برشال بدین

شرکت های تعاونی و کشاورزان مناطق مختلف کشور و ام اعتبار داده است.

توسعه و تقویت سازمانهای تعاونی نه تنها در رشته کشاورزی و روستائی بلکه در تمام شئون اجتماعی و اقتصادی کشور از هدفهای اصولی و اساسی ما است، زیرا بهترین جوابگوی احتیاجات جامعه ما و فکر میکنم هر جامعه بشری در تحت هر رژیمی که باشد همین مؤسسات تعاونی و بیمه های اجتماعی است. انقلاب ما که بر اساس تأمین عدالت اجتماعی پی ریزی شده است ایجاب میکند که از یکطرف اساس اقتصاد دموکراتیک (که باید مکمل دموکراسی سیاسی باشد) بدست این مؤسسات تعاونی یعنی تعاونی های تولید، تعاونی های توزیع و تعاونی های مصرف مستحکم گردد و کالاهایی که با شرایط صحیح تولید میشوند دخالت واسطه هائیکه هیچ سهم مثبتی در کار ندارند با طرز توزیع صحیح بدست خریدار برسد و از طرف دیگر همین عدالت اجتماعی حکم میکند که سر نوشت هر فرد ایرانی از هنگامیکه متولد میگردد تا زمانیکه چشم از جهان فرو میبندد از راه انواع بیمه ها از قبیل بیمه تحصیل، بیمه بیماری، بیمه حوادث و اتفاقات، بیمه بازنشستگی و کهنولت، بیمه عمر و نظایر آن تأمین شود و این هدفی است که با کمال مراقبت و دقت دنبال خواهد شد.

دومین اصل انقلاب ایران ماسی شدن جنگلها و مراتع مملکت بود، که وسعت آنها بر رویهم بیست و بیست میلیون هکتار را شامل میشود. تا قبل از انقلاب ششم بهمن ۱۳۵۱ این منابع عظیم و خدا داد ثروت ملی که دست انسانی در ایجاد آنها سهمی نداشته است و بنا بر این نظر ما مینابست حتماً متعلق بشمام ملت باشد غالباً مورد بهره برداری بیدلیل و نادرستی عده ای متنفذ قرار داشت که برائت استفاده خوبی با بیمالانی آنها تدریجاً این ثروت خدا داد رو بزوال و نابودی میرفت. اکنون با ملی شدن جنگلها و مراتع و با اقداماتی که در دنبال آن در امر مراقبت در حفظ این منابع و توسعه آنها در جریان است، میتوان امید داشت که دو ساره این منابع وسیع و خدا داد ثروت ملی به بهترین صورت ممکن برفع تمام ملت ایران مورد بهره برداری و استفاده قرار گیرند. آرزوی ملتین است که نه تنها تمام مناطقی از کشور که بشهادت تاریخ روزی پوشیده از جنگل بوده است مجدداً احیاء

شود و آبادانی خود را باز یابد بلکه در هر نقطه دیگری از مملکت نیز که در آن امکان ایجاد جنگل باشد جنگلها تیکه بدست انسان ایجاد شده باشد بوجود آید. البته ممکن است نتیجه چنین کوششی زود نر از سالیان دراز ظاهر نشود زیرا رشد کامل بعضی از درختان مستلزم گذشت حتی بیش از یک قرن است ولی این کاری است که بهر حال باید از هم اکنون شروع شود زیرا هر روزی که در آغاز آن تأخیر شود در واقع روزی است که بزبان نسلهای آینده این سرزمین تمام شده است.

سومین اصل انقلاب ما، فروش سهام کارخانه های دولتی بعنوان پشتوانه اصلاحات ارضی بود. بمنظور اساسی در این مورد این بود که بمالکانیکه املاک آنها طبق قانون اصلاحات ارضی بفروش میرسد امکان آن داده شود که با خرید سهام این کارخانه ها سرمایه های خود را در کارهای تولیدی و صنعتی بکار اندازند و از این راه خود مردم در فعالیتهای اقتصادی مملکت سهم و دخالت بیشتری پیدا کنند. در اجرای این قانون اکنون شرکت سهامی کارخانجات، از ترکیب ۳۲ شرکت مختلف بوجود آمده که سهام آنها برای خرید در اختیار عمومی قرار گرفته است.

در جریان عمل، این نظر با طرحها و برنامه های تازه و وسیعی تکمیل شد، بدین ترتیب که بمنظور توسعه صنایع مملکت و در عین حال بالا رفتن کیفیت آنها، سازمانی بنام سازمان گسترش و نوسازی صنایع کشور، بوجود آمد تا همزمان با تشویق و توسعه ابتکارات فردی در امر سرمایه گذاری در صنایع دولت نیز اقدامات وسیعی در جهت تقویت صنایع موجود و ایجاد صنایع بزرگ مخصوصاً صنایع سنگین بعمل آورد. با اختیارات و آزادی عمل لازم که بموجب لایحه قانونی تأسیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بدین سازمان و شرکت های تابع آن داده شده سعی خواهد شد که نظم نوینی در تأسیس و اداره صنایع بزرگ دولتی و انتشار یک مساعی صالحان صنایع خصوصی بوجود آید، و عاومه مردم بیش از پیش در سرمایه گذاری و شرکت در اداره صنایع کشور علاقمند گردند، تا منافعی که از تأسیس این قبیل واحدهای صنعتی حاصل میشود بین عده زیادتری از مردم که صاحبان پس اندازها و سرمایه های کوچک هستند تقسیم گردد. از طرف دیگر سازمان گسترش و نوسازی صنایع کشور موظف است

اقدامات وسیع و همه جانبه ای را بمنظور رفع یکی از مشکلات اساسی کار صنایع موجود یعنی ضعف مدیریت بعمل آورد، و کادر تخصصی و کادر مدیریت ورزیده ای را برای اداره صنایع مملکت اعم از دولتی و خصوصی تربیت و آماده سازد تصور میکنم آثار مثبت و وسیع این اقدام تا چند سال دیگر بخوبی ظاهر گردد و بدیهی است که در جریان عمل هر وقت لازم باشد قسمت دیگری از صنایع موجود بهمان صورتی که تاکنون در مورد قسمتی از آنها اقدام شده در راه تأمین همین هدف بفروش خواهد رسید.

چهارمین اصل انقلاب ایران که مسلماً از مهمترین اصول نه گانه بود سهم شدن کارگران در سود کارگاهها بود. این کار انقلابی نه تنها منافع بیشتری را از دسترنج کارگران ایرانی عاید آنها میکرد بلکه در عین حال از این نظر اهمیت داشت که کارگر ایرانی از شخصیت و احترام انسانی خاصی که حقاً مستحق آنرا داشت برخوردار شد زیرا احساس کرد که خودش در حاصل کاری که انجام میدهد سهمی است و دیگر دسترنج او مورد استثمار قرار نمیگیرد.

برای اجرای هر چه صحیح تر و کاملتر اصل سهم شدن کارگران تا نسبت بیست درصد از سود خالص کارگاهها، البته در آینده بر اساس تجاربی که در عمل بدست می آید هر لایحه قانونی تازه ای که لازم باشد از طرف دولت بمجلسین پیشنهاد خواهد شد.

پنجمین اصل انقلاب شاه و ملت، اصلاح قوانین انتخابات بود که گذشته از رفع تبعیض هائی که صرفاً بنفع طبقه متنفذ و بمنظور جلوگیری از راه یافتن سایر افراد به پارلمان صورت میگرفت شاید مهمترین نتیجه آن آزاد شدن زن ایرانی از بسیاری از قیود غیر عادلانه و احراز تساوی کامل حقوق او با مردان کشور بود. میدانیم که تا پیش از اصلاح قانون انتخابات زنان ایرانی در ردیف دیوانگان و ورشکستگان بتقصیر از حق رأی دادن و انتخاب شدن یعنی از شرکت در تعیین سر نوشت جامعه ای که خود نیمی از آن را تشکیل میدادند محروم بودند. انقلاب ما میلیونها زن ایرانی را از حقوق انسانی و طبیعی خود برخوردار کرد، بطوریکه در همین جلسه حاضر عده ای از بانوان کشور بنمایندگی از جانب ملت در کنار برادران خود

نشسته اند تا دوشادوش آنان وظیفه ملی خطیر خویش را انجام دهند. درین مورد حقا شایسته است از یکی از بهترین قوانینی که در دوره فتنه گذشته بر اساس همین روح انقلاب اجتماعی ایران وضع شد، یعنی از قانون حمایت خانواده یاد شود: امیدواریم با اجرای این قانون وضع خانواده های ایرانی هر چه بیشتر بهتر تثبیت گردد و جامعه ما از تأمین خانواده های که ضامن استحکام و ثبات هر اجتماعی است برخوردار شود.

در مورد سپاهیان دانش و بهداشت و ترویج و آبادانی که نام بر افتخار سپاهیان انقلاب را دارند، شاید اصولاً توضیحی لازم نباشد زیرا امروز این سپاهیان واقعا مایه افتخار کشور ما در سراسر جهان هستند. سپاهیان انقلاب غالباً بنیادین و مظاهر تمدن و پیشرفت یعنی دانش و تندرستی و سازندگی را با خود بدور افتاده ترین روستاهای کشور برده اند، چرا دارد که ملت ایران بکوشش و ایمان و از خود گذشتگی این فرزندان وظیفه شناس خویش مباحث کند. در مورد حاصل کار سپاهیان دانش شاید ذکر این ارقام کافی باشد که در حال حاضر قریب نیم میلیون نفر کودک یا بزرگسال در بیش از ۷۰۰۰ دبستان روستایی توسط سپاهیان دانش مشغول به تحصیلند که تاکنون نزدیک ۵۰۰۰ نفر از این سپاهیان در دهات دوزخ نزدیک مملکت انجام وظیفه کرده اند.

نباید فراموش کرد که کار این سپاهیان دانش با همه وسعت و تأثیر آن تنها قسمتی از مبارزه بی گریز و وسیعی است که اکنون در سراسر کشور مادر راه تعمیم آموزش و ریشه کن کردن بیسوادی در جریان است. بدین جهت تذکر این ارقام بیهوده نیست که در حال حاضر در ایران دو میلیون و نیم دانش آموز در بیش از ۱۵۰۰۰ دبستان، قریب ششصد هزار دانش آموز در ۱۷۰۰ دبستان و در حدود چهار هزار دانشجو در دانشگاهها مشغول تحصیلند و تعداد آموزشگاههای فنی و حرفه ای که تا چند سال پیش اصولاً وجود نداشت اکنون از رقم یکصد تجاوز کرده است و در این آموزشگاهها بیش از ۱۷۰۰۰ نفر دختر و پسر مشغول تحصیلند.

ما تصمیم راسخ داریم که در مملکت خودمان، که تا چندی پیش بیش از هشتاد درصد افراد آن بیسواد بودند، تا چند سال دیگر بیسوادی را یکی ریشه کن کنیم، و درین

مورد حتی بدتأمین این هدف عالی انسانی در مملکت خود اقدام نکرده و برای کمک به از میان بردن بیسوادی در سراسر جامعه بشری ابتکار ایجاد و تقویت یک نهضت جهانی مبارزه با بیسوادی را عهده دار شده ایم که نخستین قدم آن تشکیل کنگره جهانی بیکار با بیسوادی در سال ۱۳۴۴ در پایتخت ایران بود. مساعی ما و بخصوص تجارب حاصله از کار سپاه دانش ایران ناعث شد که سازمان جهانی یونسکو مملکت ما را بیک کشور پیشرو و نمونه در امر مبارزه با بیسوادی اعلام کرد، و تجارب ما مورد استفاده و پیروی بسیاری از جوامع دیگر جهان قرار گرفت، چنانکه اطلاع دارید ما در راه پیشرفت این جهاد مقدس بشری کمک مالی جالبی نیز از بودجه خود در اختیار یونسکو گذاشتیم.

بمنظور پیشرفت سریعتر و قاطع تر در امر ریشه کن کردن بیسوادی در ایران لازم است همچنانکه عده ای از افراد کور ایرانی بصورت سپاهیان دانش و بهداشت و ترویج و آبادانی در روستاهای کشور و انجام وظیفه میکنند عده ای از دانشجویان و زنان کشور نیز که از نظر مدارج تحصیلی دارای همان شرایط باشند طبق قانونی مخصوصاً آموزش بیسوادان، انجام وظایف بهداشتی در شهرهایی که خود ساکن آنها هستند بشوند. در این مورد مطالعات لازم در جریان است تا بر اساس نتایج آنها بهترین صورتیکه مقتضی باشد عمل شود.

خدمات سپاهیان بهداشت و سپاهیان ترویج و آبادانی نیز بنوعی خود چه از نظر وسعت و بقیه که بعد از آنها گذاشته شده، و چه از لحاظ تأثیر انجام این وظایف در پیشرفت روستاهای بهمین نسبت قابل تقدیر است. در این مورد کافی است تذکر داده شود که در حال حاضر اعضای ۵۰۰ گروه پزشکی که سپاهیان بهداشت را تشکیل میدهند در ۱۳۰۰ دهکده کشور با جمعیتی بالغ بر شش میلیون نفر مشغول کارند، و نیز بیش از ۲۵۰۰ سپاهی ترویج و آبادانی در قریب یک هزار روستا با انجام وظیفه اشتغال دارند.

همین اصل انقلاب ما، تشکیل خانه های انصاف و شوراهای داور داور بوده است. این خانه ها و شوراهای اصلی اجرای عدالت را از صورت پیچیده ای که در غالب موارد

زائد و غیر ضروری بود خارج ساختند و آنرا به بهترین صورتیکه بتواند اختلافات عادی در روستاها و شهرها حل و فصل کند در آوردند و بدین ترتیب هم بار سنگین دادگستری را بسیار سبکتر کردند و هم از تصبیح وقت و اتلاف پول روستائیان در مورد احقاق حق خود جلوگیری نمودند، و امکان آنرا دادند که این پول بوقت در راه مشت و مولد مصرف گردد. در حال حاضر نزدیک به یک هزار خانه انصاف در روستاها و قریب ۵۰ حوزه شوراهای داور در شهرها مشغول بکار با آماده کار شده اند، که تعداد کسانی که در منطقه فعالیت این خانه های انصاف و شوراهای داور قرار دارند در حدود یک میلیون و نیم نفر را در روستاها و معادل همین عده را در شهرها شامل میشود.

تمام این مواردی که بدانها اشاره شد، نمودار مختصری از آثار و نتایج انقلاب اجتماعی عمیقی است که تنها در عرض پنج سال اخیر صورت گرفته است. آنچه در حال حاضر تذکر آن از هر جهت لازم و ضروری است، این است که برای شمر رسانیدن کامل آثار این انقلاب میباید آن روحیکه عامل و محرک اصلی همه این تحولات بوده است، کماکان برقرار و پویا بماند و حتی قدرت و جبهشی بیش از پیش پیدا کند. بدین جهت است که ما در نظر داریم مواد نه گانه انقلاب را با سه ماده دیگر تکمیل کنیم تا بدین ترتیب تحول اجتماع ایرانی بر اساس روح و مفهوم کلی آن بطور کامل تر و همه جانبه تری تحقق یابد.

ازین سه اصل، یکی ملی کردن تمام آبهای کشور است، زیرا وضع طبیعی و جوی کشور ما طوری است که اجازه اتلاف حتی یک قطره آب را ما نمیدهد، و ما نباید در این مورد ترتیبی بدهیم که با منتهای دقت و با استفاده از کاملترین اصول علمی و فنی، تمام منابع آبهای سطحی و آبهای زیرزمینی و رودخانه ها و دریاچه های آب شیرین را در کشور خود دقیقاً بر آورد و ثبت کنیم و سپس با حداکثر استفاده از تکنیک و صنعت آنها را با اصطلاح مهار نمائیم تا با کمال صرفه جویی و با حداکثر اعلاای بازده، بر ترتیب اولویت

بصرف رفع نیازمندی های خانگی و شهری و کشاورزی و صنعتی برسانیم.

الله با توجه بمحدودیت مقدار آب در کشور ما، آب آبی که بمصرف امور کشاورزی می رسد باید در درجه اول در آن اراضی که مرغوبیت و قابلیت دادن محصول بیشتری را دارند مصرف شود و از این جهت باید قنات های جدید کشاورزی ایجاد گردد.

بدیهی است ما در کوششهای دامنه داری که امروزه در جهان بمنظور شیرین کردن آبهای شور صورت میگیرد نیز با علاقمندی شرکت خواهیم داشت، و خواهیم کوشید تا از هر گونه پیشرفتی که در این مورد نصیب علم و صنعت میشود بفرح خویش استفاده کنیم.

دومین اصلی که باید به اصول انقلاب ما افزوده شود نوسازی کشور در تمام مظاهر زندگی آن چه در شهرها و چه در روستاها است. کمال مطلوب ما در این مورد این است که زندگی جدیدی برای عموم خانواده های ایرانی ایجاد و تأمین شود که از هر جهت با شئون اجتماعی ملت ایران، با آن روح و مفهوم عالی که ما برای حیثیت و شایستگی ایرانی قائل هستیم و با امکانات ثروت خداداده این مملکت و نیروی کامل کار افراد آن تناسب داشته باشد برای نیل بدین هدف میباید تمام نیروها و امکانات مادی و معنوی اجتماع ما با هم آن روح تحرک و پیشرفت انقلابی که لازمه حقیقی تحقق چنین هدفی است بکار افتد و هیچ قسمت از استعدادها درین مورد بیخاصل نماند.

اصل سوم از اصول تکمیلی سه گانه انقلاب اداری و آموزشی مملکت است، بطوری که بتواند از این حیث جوابگوی واقعی احتیاجات حال و آینده اجتماع نوین ما باشد. مفهوم این اصل این است که همه افرادی که بدر سازمان های اداری و دولتی مملکت وظیفه ای را اعم از بزرگ یا کوچک بعهده دارند، با کمال صداقت و وظیفه شناسی و با قبول مسئولیت در انجام وظیفه خود بکوشند و روح اتلاف وقت و به اصطلاح فرطاس بازی و بوزوگراسی در ادارات ما از بین برود، و هر کارمند اداری بداند که وظیفه او در درجه اول سرعت در انجام مراجعات مردم

اجرای صحیح و بیغرضانه وظایف اداری و تسهیل گردش کارهای کشور است، زیرا همین مردمند که ازره دادن مالیات حقوق این کارمندان را تأمین میکنند. ادارات ما میباید از روح مامله و دفع الوقت و تصمیمی و نیز از نشیب و توسل پاك و منزه شوند، و روح خدمتگزاری و شور و علاقه‌ای که لازمه تحول اجتماعی امروز ایران است جایگزین آن گردد. از طرف دیگر میباید تمرکز بیدلیل و زیاده از حد امور در پایتخت مملکت از میان برود و به استان‌ها و شهرستان‌های کشور امکان ابتکار و مسئولیت بیشتری در کارهای مربوط بخودشان داده شود. حتی شایسته است ترقیبی داده شود که خدمت در نواحی مختلف کشور با خدمت در پایتخت و شهرهای بزرگه لازم و ملزوم یکدیگر باشند. بهر صورت، اصلاح وضع دستگاه‌های دولتی تجدید بنای سازمان‌های اداری و تغییر اساسی در روش کار و اعمال مدیریت صحیح و دقت در حسن انجام کارهای اداری و سرعت اتخاذ تصمیم بای نظری و خیر خواهی اصولی است که قطعاً میباید در اجترای انقلاب اجتماعی ایران تحقق یابد. همینطور میباید تحول و جهشی اساسی در امر آموزش، بجوانان ایرانی امکان آن بدهد که استعداد های مختلف آنان در هر رشته‌ای با بهترین صورت به تجلی درآیند و روح سازندگی و حس ابتکار و بوسازی و همکاری اجتماعی پرورش بسیار کاملتری یابد، و هر کس در هر شغلی که بعهده میگیرد نبحر و تخصص داشته باشد. بدین نظر، با توجه به اهمیت روز افزون تعلیمات حرفه‌ای و تخصصی، و با ضرورت تهیه کادر لازم مدیریت در سطح بالا، بدولت دستور داده‌ام که مطالعات لازم را در این مورد انجام داده و از نظر توسعه و تحویل که میباید در این زمینه در سازمان آموزشی کشور صورت گیرد به بهترین وجهی که بتواند این منظور را تأمین کند تصمیمات لازم اتخاذ نماید. هدف اساسی از تحول آموزشی میباید این باشد که شخصیت جوانان ما وحس اعتماد بنفس ایشان از هر جهت تقویت شود تا افرادی که در آینده سر نوشت کشور را بدست خواهند گرفت برای قبول مسئولیت‌های خود واقفاً آماده و مجهز باشند.

اصولاً جامعه ما برای اینکه سیر پیشرفت خود را بصورتی اصیل و همه جانبه دنبال کند، میباید بطور دائم خودش را با مقتضیات این پیشرفت و تکامل تطبیق دهد، بطوری که همیشه از این لحاظ با مترقی‌ترین جهان همگام باشد، و چه بهتر که حتی بتواند در این راه از دیگران نیز جلوتر رود.

در مورد سیاست خارجی، ما که امکان وضع و برنامه روشن و کاملاً مشخصی داریم، یعنی از یک سیاست مستقل ملی بر اساس همکاری و تفاهم بین المللی و حفظ کامل حقوق و منافع ملی خودمان تا رعایت احترام حقوق و منافع ملی دیگران پیروی میکنیم، عقاید راسخ داریم که این تفاهم و همکاری بین المللی شرط لازم و حیاتی برای پیشرفت هر اجتماعی در هر نقطه از جهان امروز است، در این زمینه ما نه فقط معتقد به لزوم همزیستی، بلکه حتی همکاری مسالمت آمیز بین همه ملل دنیا با رژیم‌های مختلف هستیم و موفقیت‌های فراوانی که با پیروی از این سیاست در تأمین مصالح ملی خود بدست آورده‌ایم بخوبی ثابت میکنند که راه صحیح و واقع بینانه‌ای را برگزیده‌ایم.

از نظر بین المللی، ما همچنان پای بند با اصول و مقررات منشور ملل متحد هستیم، و با وجودیکه متأسفانه علائم ضعف و نا توانی در بین سازمان جهانی میبینیم، معیناً معتقدیم که راه حل بهتری از این سازمان از نظر حل مشکلات بین المللی وجود ندارد، بهمین جهت امیدواریم روزی این سازمان بتواند خیلی قویتر و بهتر از امروز بصورت دستگاهی تصمیم گیرنده و تضمین کننده درآید. ما بعنوان یکی از نخستین اعضای مؤسس این سازمان بزرگ جهانی و فاداری خود را نسبت بدان حفظ میکنیم و صمیمانه پشتیبان آن هستیم، بهمین دلیل طبعاً عقیده داریم که هر کشوری که موجودیت آن توسط این سازمان بر سمیت شناخته شده باشد باید حق حیات و امنیت حدود و نفوذ خود را داشته باشد و هیچ کشوری کشور دیگر را بنا بوی تهدید نکند.

ما طرفدار عدم گسترش سلاحهای اتمی و غیر اتمی شدن بعضی مناطق جهان، و ما از طرفدار خلع سلاح

بین المللی کامل و کنترل شده‌ای هستیم، در عین حال، تا روزی که چنین خلع سلاح تضمین شده‌ای در جهان عملی نشده باشد، با شواهدی که هر روز میبینیم و تجاربیکه پیوسته بدست میآوریم با وجود تمام دوستها و بیمانهائی که داریم چاره‌ای جز آن نداریم که بیش از پیش و تا سرحد امکان وسائل حفظ حدود و نفوذ و امنیت مملکت خودمان را تأمین کنیم، زیرا چنانکه بارها تذکر داده‌ایم ما باید قبل از هر چیز بخودمان متکی باشیم.

با کمال تأسف، اخیراً در منطقه خاور میانه وقایع ناگواری اتفاق افتاد که احساسات ما را بر اساس اخوت اسلامی در مورد برادران مسلمان خودمان جریحه دار ساخت و طبعاً همدردی عمیق ما را برانگیخت. ما بلافاصله اعلام کردیم و بجهت اعلام میکنیم که امروزه دیگر اشغال خاک هیچ کشوری توسط کشور دیگر بوسیله قوه فهریه قابل قبول نیست و باید این حقیقت بخوبی درک شود که دوران زور کوفتی و استیلای نظامی برای همیشه سپری شده است و طبعاً فتوحات برق آسای نظامی نخواهد داشت و سرمستی و ناپیائنی گردد.

امیدواریم دوره تقنینیه حاضر که مصادف با دوره انجام برنامه پنجم است در عین حال مصادف با برگزاری جشنهای بیست و پنجمین قرن بنیانگذاری شاهنشاهی ایران خواهد بود و ما در دوران تقنینیه گذشته شاهد تحقق روز افزون اصول انقلاب ایران باشد، و ما بتوانیم در چهارمین برنامه پنجساله زیر بنای سازمان نوین مملکت را مستحکمتر کنیم تا بخواست خداوند در برنامه پنجساله پنجم این زیر بنا از هر جهت استوار و بی نقص گردد و بعد از آن دوران تکامل همه جانبه‌ای در تمام مظاهر مادی و معنوی و اجتماعی مملکت و ملت ایران آغاز شود که انشاء الله تبارک و تعالی دیگر تمام هدفهای خودناظر شویم.

برای نیل بدین هدف مسلماً دولت وظیفه خود را انجام خواهد داد، و یقین داریم که مجلسین نیز با توجه کامل به اهمیت مسئولیتی که بر عهده دارند در انجام وظیفه خویش خواهند گوشید ولی در عین حال اعتقاد راسخ داریم که بخصوص این ملت ایران است که بیشتر

از پیش باشور و هیجان و با روح ایمان و وطن پرستی که از خصائص دیرینه این ملت بزرگه، که منسال است در این جهاد همه جانبه‌ای که بمنظور ترقی و تعالی مملکت صورت میگیرد وظیفه ملی و تاریخی خویش را بهترین وجهی انجام خواهد داد، و جنبش عظیمی را که بسرای نخستین بار در تمام طول تاریخ ایران تنها در عرض چند سال تمام مظاهر حیات سیاسی و اجتماعی و مادی و معنوی مملکت را در گون کون کرده است با همین روح و جهش و تحرک دنبال خواهد کرد.

خوشبختانه برنامه پنجمی آینده ما با آنکه برنامه‌ای، بسیار وسیع و شاید جاه طلبانه بنظر رسد، با امکانات مادی و فنی ما هماهنگی دارد. تذکر این نکته مایه خوشوقتی ماست که در مجموع سه سال اخیر رشد سالانه اقتصادی کشور ما بطور متوسط از بازده در صد بیشتر بوده، در حالیکه قیمت‌ها و هزینه زندگی تقریباً ثابت مانده است، و این امر فوق العاده است که شاید در جهان بی نظیر باشد. البته چنین رشدی جنبه کاملاً استثنائی داشته است، ولی ما باید بکوشیم تا در آینده این وضع را تا حدود امکان حفظ کنیم بطوری که سعی شود این رقم به ۹ درصد برسد، و البته چنین امری مستلزم منتهای کوشش و فداکاری است، باید مخصوصاً به امر کشاورزی ایران بیش از هر موقی اهمیت بدهیم، زیرا از این راه در واقع در وظیفه‌ها انجام میدهم.

یکی بهبود تغذیه ملت ایران بتجوی که هر فرد ایرانی بتواند بر مراتب بیشتر و بهتر از گذشته و حال تغذیه کند و البته قدرت خرید این غذا را نیز داشته باشد. دیگر انجام وظیفه ای که نسبت بعالم بشریت و به همه شعوان خود داریم، و آن تهیه خواربار برای کمک برفع کمبود مواد غذایی در دنیا است. زیرا نباید فراموش کنیم که این خطر خطری چنان عظیم و مهلك است که دنیای ما را تا آخر قرن حاضر به وحشتناکترین دور نماها تهدید میکند، مگر اینکه از هم اکنون همه ملل دنیا در این تازه همکاری و اشتراك مساعی کنند و تا دیر نشده پیش بینی‌های لازم بنمایند. اهمیت خاصی که مادر برنامه

بمنظور تأمین مصالح همین نسل‌های آینده برداشته شد  
 یاد کنیم ، و آن تشکیل مجلس مؤسسان بود که با مطالعه  
 و دقت کامل در اصولی از قانون اساسی ایران تجدید نظر لازم  
 بعمل آورد تا ازین بواستمرار رژیم سلطنتی مشروطه  
 ایران هر چه بیشتر تأمین گردد ، و مادر این هنگام آغاز  
 تقنینیه جدید حوش و قتییم که مران قدردانی خود را ازین  
 بابت ابراز داریم .

از خداوند متعال مسئلت داریم که کشور و ملت  
 کهگسال ما را مانند همیشه در بنیاه لطف و عنایت کامله  
 خویش از هر گزند و آسینیی در امان بدارد ، و بهمه ما  
 امکان آن بدهد که با کار و کوشش بر اساس انقلابی که  
 منطبق با عالیترین سنن و موازین معنوی اسلامی در کشور  
 ماصورت گرفته است جامعه‌ای از هر جهت آزاد و آباد  
 و سعادت‌مند بوجود آوریم ، و در این راه توفیق همگی شما  
 نمایندگان ملت را در این دوره تقنینیه در انجام وظیفه  
 خطیری که در برابر ملت ایران بعهده دارید خواستاریم  
 کف زدن شدید نمایندگان حاضرین در تالار )

بیشتر و فتهلی آینده ممالکت به امر کشاورزی میدهم ، و  
 مقتضیاتی که انجام این رشته از بزنامه‌ها پیش خواهد  
 آورد ، ایجاد میکند که وزارت کشاورزی بچند وزارتخانه  
 جدید تقسیم گردد ، و درین باره دولت اقدام خواهد کرد  
 همچنین باید ترتیبی داده شود که قیمت‌های فرآورده‌های  
 کشاورزی معین و تضمین و حتمی بیده شود .

امیدواریم بزنامه کارها چه در قسمت پیشرفت‌های  
 کشاورزی و چه در رشته ترقیات صنعتی هر قدر بزرگ و  
 سنگین باشد ، بهمان اندازه نیروی بیشتری از جانب فرد فرد  
 ملت ما بکار اندازد و انگیزه کوششها و تلاش‌های فراوانتر  
 و همت و مردانگی فزونتری گردد که لازم و اساس هر تحول  
 مترقیانه‌ای است . اگر هر ایرانی گوشه‌ای از این کار بزرگ  
 را بنسبت توانائی و استعداد و همت خود بگیرد شک  
 نیست که ملت کهگسال ما که در کوره حوادث تاریخ آبدیده  
 شده ، در این راه که ضامن سعادت نسل حاضر و نسل‌های  
 آینده این سرزمین است بسر منزل مقصود خواهد رسید .  
 در این فرصت لازم میدانیم از یک قدم اساسی که اخیراً